

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE SURİYE ARAP
CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA ULUSLARARASI KARAYOLU
YÜK VE YOLCU TAŞIMACILIĞI ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ
UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN**

(Resmi Gazete ile yayımı:8.3.2005 Sayı: 25749)

**Kanun No
5313**

**Kabul Tarihi
3.3.2005**

MADDE 1. - 10 Mayıs 2004 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Yük ve Yolcu Taşımacılığı Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE
SURİYE ARAP CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA
ULUSLARARASI KARAYOLU YÜK VE YOLCU TAŞIMACILIĞI
ANLAŞMASI**

Bundan sonra Âkit Taraflar olarak anılacak olan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti

- ülkeleri arasında ve üzerinden transit karayolu taşımacılığı alanında uluslararası işbirliğini ilerletmek arzusu ile;

- karayolu taşımacılığında ikili ilişkilerin engelsiz olarak gelişmesi prensibinden esinlenerek;

- karşılıklılık ve ortak çıkarlar prensibine dayanarak,
aşağıdakileri kararlaştırmışlardır.

Madde 1

Uygulama alanı

Bu anlaşmanın şartları aşağıdakilere uygulanacaktır.

1. İki Âkit Taraf toprakları arasında ve üzerinden transit karayolu yük ve yolcu taşımacılığı,

2. Yukarıda belirtilen taşımacılık ile bağlantılı boş araçların seyahati.

Madde 2**Tanımlar**

Bu anlaşmanın amaçlarına uygun olarak;

1. "Taşımacı" terimi; ülkesinde yürürlükte olan mevzuata uygun olarak, karayolu ile yük ve yolcu taşımacılığı yapma hakkına sahip, Âkit Taraflardan birinde yerleşik gerçek veya tüzel bir kişiyi ifade eder.

2. "Araç" terimi;

a) Yük taşımacılığı için en azından motorlu aracın Âkit Taraflardan birinde kayıtlı olduğu ve sadece yük taşımacılığı için teçhiz edilen ve kullanılan bir motorlu araç veya motorlu araçlar ter kibini,

b) Yolcu taşımacılığı için: yapım ve teçhizat özelliği ile sürücü hariç dokuzdan fazla kişiyi taşımaya uygun Âkit Taraflardan birinin topraklarında kayıtlı olan herhangi bir motorlu aracı ifade eder.

3. "Transit" terimi, bir Âkit Taraf ta kayıtlı bir taşımacı tarafından diğer Âkit Taraf toprakları üzerinden yük ve yolcu taşımacılığını ifade eder.

I. YOLCU TAŞIMACILIĞI**A. Kapsam ve Tanımlar****Madde 3**

Yolcuların taşınması amacı ile bu Anlaşma aşağıdakilere uygulanacaktır.

1. İki Âkit Taraf arasında ve toprakları üzerinden yolcu motorlu araçları ile kira ve ücret karşılığında veya kendi hesabına tüm yolcu taşımacılığı servisleri

Kendi hesabına yolcu taşımacılığı faaliyetleri, bir işletmenin kendi personeli için yaptığı işleri veya kâr amacı olmayan bir kuruluş tarafından kendi sosyal amacına uygun olarak üyelerini aşağıdaki şartlarla taşımalarını ifade eder.

- Taşımacılık faaliyeti kuruluş veya organizasyonun bir yan faaliyetidir.

- Kullanılan araçlar bu kuruluş veya organizasyonun kendi mal varlığıdır veya onlar tarafından mal sahibinin şartları ile veya uzun süreli bir kira mukavelesi ile temin edilmiş ve kuruluş veya organizasyonun kendi personelinin bir üyesi tarafından sürülen araçlardır.

2. Boş motorlu araç seyahatleri (madde 4'de belirtildiği gibi)

Madde 4

Yolcu taşımacılığı amacı ile:

1. "Düzenli Servisler" belirli sıklıkta belirli bir güzergâh üzerinden yolcuların önceden kararlaştırılan durak noktalarından alındığı veya indirildiği yolcu taşımacılığı servislerini ifade eder. Düzenli servisler önceden belirlenen zaman ve ücret tarifelerine uymak zorundadır.

2. “Mekik Servisler” tek bir hareket noktasından önceden gruplandırılmış yolcuların iki tarafta yerleşik tek bir hareket yerinden tek bir varış yerine tekrarlanan gidiş ve geri dönüş seyahatleri şeklinde taşınmasını ifade eder. Gidiş seyahatini yapan yolculardan oluşan her bir grup, bir sonraki seyahatte hareket yerine taşınırlar.

a) Mekik servisler esnasında, seyahat boyunca hiç yolcu alınmayabilir veya indirilmeyebilir.

b) Mekik servislerde ilk dönüş seyahati ile son gidiş seyahati boş olarak yapılır.

c) Düzenli ve mekik servisler ile işletme şartları bu Anlaşmayı imzalayan sorumlu makamların doğrudan karşılıklı anlaşmalarına veya bu Anlaşmanın 14 üncü Maddesinde oluşturulan Karma Komisyon tarafından kabul edilen kararlara dayanarak saptanır.

3. “Transit” yolcuların taşıtın kayıtlı olduğu Âkit Taraf topraklarından başlayarak ve diğer ülke topraklarını geçerek, karşılıklı olarak hiçbir yolcunun alınmaması veya indirilmemesi şartı ile taşınmasını ifade eder.

4. “Arızı Servisler”

a) Kapalı Kapı servisleridir. Yani; seyahat boyunca aynı yolcu grubunun aynı araçla taşındığı ve yolcuların aracın kayıtlı olduğu ülke olan hareket yerine dönüş için taşındığı seyahatlerdir.

b) Çıkış seyahatini dolu, dönüş seyahatini boş olarak yapan servislerdir.

c) Çıkış seyahatini boş olarak ve dönüş seyahatinin aracın kayıtlı olmadığı ülkedeki aynı noktadan yolcular alınarak yapılan ve yolcuların;

(1) alındığı Âkit Taraf topraklarına varışlarından önce yapılan bir taşımacılık mukavelesi altında önceden grup oluşturduğu veya,

(2) 2 nci paragraf şartları durum b) altında aynı taşımacı tarafından önceden bırakıldıkları yerden tekrar alındıkları ve taşımacının yerleşik olduğu ülkenin topraklarına taşındığı,

(3) Masrafları davet eden tarafından karşılanarak, taşımacının yerleşik olduğu ülke topraklarına seyahat için davet edildikleri servislerdir.

B. Pazara Giriş

Madde 5

1. Arızî servisler, bir kontrol dokümanı altında gerçekleştirilecektir.

2. Kontrol dokümanı bir seyahat formunu içerecektir.

3. Seyahat formu en az aşağıdaki bilgileri içerecektir.

a) Servis tipi

b) Ana güzergâh

c) İlgili taşımacılar

d) Yolcuların tam listesi

4. Kayıt formu karneleri aracın kayıtlı olduğu Âkit Tarafların yetkili makamları tarafından veya bu makamlar tarafından atanan organlar tarafından tahsis edilecektir.

5. Madde 4, paragraf 4'te belirtilen arızî servisler, aracın kayıtlı olmadığı Âkit Taraf toprakları üzerinde herhangi bir taşımacılık izninden muaf tutulacaktır.

Madde 4, paragraf 4 c (1) durumunda ayrıca taşımacılık mukavelesinin bir nüshası da istenmektedir.

Madde 4, paragraf c (2) durumunda dolu çıkış seyahati ve boş dönüş seyahati esnasında araçta bulunan doküman da istenir.

6. Transit taşımacılıkta, düzenli servisler hazırlanan tüm gerekli dokümanlarla yazılı olarak bir başvuru yapıldıktan sonra transit geçilen ülke tarafından verilecek izin belgesi ile yapılır.

Düzenli servis için belgelerinin süresi Karma Komisyon tarafından 1-3 yıl olarak kararlaştırılacak ve ücretsiz olarak verilecektir.

7. Transit taşımacılıkta, Taraf Devletler 14 üncü maddede belirtilen Karma Komisyon yoluyla aksini kararlaştırmadıkça seyahat boyunca hiç yolcu alınmaz veya indirilemez.

8. Bozuk bir otobüsün değiştirilmesi veya burada 3 üncü maddede belirtilen taşımacılığı gerçekleştiren boş araçların seyahatleri için hiçbir izin belgesi istenmez.

9. Kendi hesabına yolcu taşımacılığı Âkit Tarafların yetkili makamları tarafından verilecek izin belgeleri ile yapılır.

Madde 6

1. Düzenli ve mekik servisler izin belgesine tâbidir.

2. İzin belgeleri taşımacılık şirketi adına verilecektir. İzin belgeleri üçüncü taraflara aktarılmaz.

3. Bir izin belgesinin geçerlilik süresi düzenli servisler için üç yılı aşmayacak ve bir yıldan az olmayacak ve mekik servisler için ise, bir yılı aşmayacaktır.

4. İzin belgeleri aşağıdakileri belirtecektir.

a) Servis tipini,

b) Hareket yerini, varış yeri ve sınır geçiş noktalarını, gösteren güzergâh,

c) İzin belgesinin geçerlilik süresi,

d) Aşağıda izin dokümanlarına eşlik edecek dokümanlar;

- güzergâhların zaman çizelgesi,

- bir seyahat haritası,

- tarifeler

Yukarıdaki dokümanlar izni veren makam tarafından onaylanacak ve geçerli hale getirilecektir.

e) düzenli servisler için, duraklar ve zaman tablosu

5313

3.3.2005

5. İzin başvuruları, başvuruyu kabul eden veya reddedebilecek olan aracın kayıtlı olduğu Âkit Tarafın yetkili makamına yapılacaktır. Başvurunun kabul edilmesi halinde, yukarıdaki makam, izni diğer Âkit Tarafın makamına bildirecektir.

6. İki nüsha halindeki başvuru, ulusal düzenlemelerde istenen bilgi ile işaretlenmiş olarak durak noktalarını ve kilometreyi belirten bir hat çizimini içerecektir. Sorumlu idarelerin, gerekli gördükleri bilgileri taşımacılardan istemelerine izin verilir.

7. Seyahat boyunca izin belgesinin izni veren makamca onaylı bir nüshası veya orijinali araçta bulunmalıdır.

8. İzin belgeleri bu Anlaşma ekindeki modele uygun olmalıdır.

Bu Anlaşmanın 14 üncü maddesinde belirtilen Karma Komisyon izin belgesi modelini kararlaştıracaktır.

Madde 7

Diğer Tarapta kayıtlı bir araç tarafından bir Âkit Tarafın topraklarını transit geçen arızî servisler herhangi bir izin belgesinden muaf tutulur.

Madde 8

Bir düzenli servis her iki Tarafın sorumlu makamlarının madde 6, paragraf 5’de tanımlanan belirli dokümanları teati etmesi ile gerçekleştirebilir.

Madde 9

Her takvim yılının ilk üç ayı boyunca, düzenli servisleri işleten taşımacılar bir önceki yıla ait aşağıdaki verileri ülkelerindeki sorumlu idarelere iletmeleri gerekmektedir.

a) Seyahat ve kilometre sayısı

b) Yolcu sayısı

Yukarıdaki verilerin Âkit Taraflar arasında teati edilmesi gerekmektedir.

II. YÜK TAŞIMACILIĞI

Madde 10

1. Âkit Taraflardan birinin topraklarında yerleşik olan taşımacıların, diğer Âkit Tarafın yetkili makamları tarafından verilen bir izin belgesini kullanarak iki Âkit Taraf arasında (ikili taşımacılık) ve diğer ülkelerin toprakları üzerinden (transit taşımacılık) kira karşılığında veya ücretli olarak uluslararası karayolu yük taşımacılığı yapmalarına izin verilir.

2. Madde 10, paragraf 1 için izin belgeleri sayısı konusunda herhangi bir kısıtlama olmayacaktır.

3. Diğer Âkit Taraf topraklarından hareket eden, Âkit Taraflardan birinin taşımacıları tarafından gerçekleştirilen üçüncü bir ülkeye bağlı taşımalar (üçüncü ülke taşımaları) ile ilgili olarak taşımaların gerçekleştirileceği veya varış yerindeki Âkit Tarafça özel izin belgesi verilecektir.

4. 10 uncu madde 1, 2 ve 3 üncü paragraflarında belirtilen izin belgeleri, sadece adına düzenlenen taşımacı tarafından kullanılabilir.

Ayrıca, bu dokümanlar devredilemez veya nakledilemez.

Madde 11

Madde 10'da belirtilen izin belgelerinin tipi, bu Anlaşmanın 14 üncü maddesinde belirtilen Karma Komisyon tarafından kabul edilen kararlara dayanarak direk olarak Âkit Tarafların yetkili makamlarınca saptanır.

Madde 12

Bu Anlaşmanın 10 uncu maddesi 1 inci paragrafına dayanarak Âkit Tarafların yetkili makamları, talep edilen izin belgelerini her yıl diplomatik kanallar aracılığı ile veya 14 üncü maddede şart koşulan Karma Komisyon tarafından kararlaştırılacak prosedür aracılığı ile teati edeceklerdir.

Bu Anlaşmanın ilk uygulama süresi sırasında, 14 üncü maddedeki Karma Komisyonun ilk toplantısından önce, iki Âkit Taraf, diplomatik kanallar aracılığıyla ilgili yetkili makamlarına bildirecekleri için ikili ve transit karayolu taşımacılığı ile ilgili şartları yerine getirmeyi kararlaştıracaktır.

Madde 13

Bu Anlaşmanın 10 uncu maddede şartlarına bakılmaksızın, aşağıdaki durumlarda izin belgeleri zorunlu değildir.

1. Uçakta herhangi bir kaza veya yaralanma durumunda veya güzergâh değişikliği veya acil durum nedeni ile uçağın hava alanına inmek zorunda kalması veya uçuşların iptali durumunda; bir kamu hava alanından, bir kamu hava alanına nesnelere taşınması,

2. Hasarlı bir motorlu araç ve römorkunun taşınması,

3. Cenaze taşımacılığı,

4. Posta taşımacılığı,

5. Sergi ve fuar için yüklerin taşınması,

6. Tiyatro, müzik ve diğer kültürel olaylar, sirk ve film gösterileri ve radyo veya tv. programları için aksesuar ve diğer yüklerin taşınması,

7. Bir hammadde malzemesi sanayi çalışması olmadığı müddetçe ölü hayvanların taşınması,

5313

3.3.2005

8. Doğal felaketler sonucu oluşan afetlerde, yardım için ilaç veya diğer malzemelerin taşınması,

9. Hasarlı araçların taşıyamayacağı yükleri taşımak için hasarlı aracın yerine kullanılacak boş araçların taşınması,

10. Hasarlı araçların onarımı veya teknik yardım amaçlı araçlar (servis ve montaj araçları),

11. Diğer Âkit Tarafıta yerleşik başka bir hasarlı aracın yerine geçecek bir aracın taşınması.

III. GENEL HÜKÜMLER

Madde 14

Bu Anlaşmanın yerine getirilmesi ve uygulanması ile ilgili tüm konuları düzenlemek amacı ile bir Karma Komisyon oluşturulacaktır.

Bu Komisyon, karayolu taşımacılık endüstrisi temsilcilerini toplantılara davet edebilecek olan iki Âkit Taraf Hükümetinin temsilcilerinden oluşacaktır.

Karma Komisyonun ilk Toplantısı, onay belgelerinin teatisinden sonraki 3 ay içinde gerçekleştirilecektir. Daha sonra, Karma Komisyon, Âkit Taraflardan birinin talebi ile veya sırayla her yıl bir kez Tarafların her birinde toplanacaktır. Toplantı gündemi ev sahibi Âkit Tarafça veya talep eden Tarafça toplantıdan en az iki hafta önce bildirilecektir.

Her toplantı, iki Âkit Taraf heyet Başkanları tarafından imzalanan bir Protokolün kabulü ile sonuçlanacaktır.

Madde 15

Âkit Taraflar, bu Anlaşmanın yürütülmesi ile ilgili tüm sorunları çözümlenecek yetkili makamları;

- Türkiye Cumhuriyeti için, Ulaştırma Bakanlığı,
- Suriye Arap Cumhuriyeti için, Ulaştırma Bakanlığı,

Olacağını karşılıklı olarak birbirlerine bildirir.

Madde 16

Bu Anlaşmanın 14 üncü maddesinde belirtilen Karma Komisyon burada karşılıklılık prensibine dayanarak her iki ülkede, diğer Âkit Taraf araçlarından alınan ücretler, vergiler ve gümrük vergilerini muaf tutmak ve azaltmak amacı ile incelemekle yetkilendirilmiştir.

Madde 17

Bir Âkit Tarafın taşımacıları ve araç personeli diğer Âkit Taraf topraklarında, o ülkede geçerli olan kanun ve mevzuata uyacaktır.

Madde 18**Sigorta**

Âkit Tarafların uluslararası taşımacılık yapan araçları transit ülkelerinde ve varış ülkesinde sigorta kapsamında olmalıdır.

Madde 19**Kabotaj**

Karayolu yük ve yolcu taşımacılığında kabotaj taşımacılığı seyri yasaktır.

Madde 20**Gümrük ve Sağlık Kontrolü**

Sınır geçiş noktalarındaki gümrük ve sağlık kontrollerinde Âkit Taraflarca kabul edilen Uluslararası Sözleşmelerin hükümleri uygulanır.

Söz konusu kontroller hastaların, hayvanların ve bozulabilir eşya taşımalarında mümkün olduğu ölçüde öncelikli olarak yerine getirilir.

Nakliye için kullanılan taşıtın ölçü ve ağırlıklarının nakliyenin yapıldığı ülkede müsaade edilen ölçü ve ağırlıkları geçmesi halinde bu ülke yetkili makamlarından özel müsaade alınması gereklidir.

Madde 21**Araçların Teknik Kontrolü**

Diğer Âkit Taraf topraklarında ikili veya transit taşımacılık yapan herhangi bir Âkit Taraf aracı, bir devlet otoritesi tarafından verilmesi gereken geçerli bir yol güvenlik sertifikasına sahip olmalıdır.

Taşımacılık faaliyetlerinin gerçekleştirildiği Âkit Tarafın yetkili makamları diğer Âkit Tarafın araçlarının teknik kontrolden geçmesini talep edebilir.

Diğer Âkit Taraf topraklarında ikili veya transit taşımacılık yapan ve tehlikeli madde taşıyan herhangi bir Âkit Taraf aracı, ADR Sözleşmesinde istenen tüm dokümanları bulundurmaktadır.

Madde 22

Anlaşma, Âkit Tarafların ilgili anayasal gereklilikleri tamamladığını teyit eden mektupların teati edildiği tarihte yürürlüğe girer. Anlaşma bir yıl yürürlükte kalacaktır. Taraflardan biri anlaşmanın sona eriş tarihinden altı ay önce diğer Tarafa anlaşmayı sona erdirmek istediğini bildirmedeği müddetçe, Anlaşma otomatik olarak bir yıl sürelerle uzatılacaktır.

Bu Anlaşma, kabul edilmesi üzerine Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti arasında 28 Mart 1982 tarihinde imzalanan anlaşmanın yerini alacaktır.

10 Mayıs 2004 tarihinde Ankara'da İngilizce iki orijinal nüsha olarak aynı derecede geçerli olarak yapılmıştır.

5313

3.3.2005

Tam yetkili olarak aşağıda imzası bulunanlar tarafından imzalanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti
Hükümeti Adına
Binali YILDIRIM

Suriye Arap Cumhuriyeti
Hükümeti Adına
Müh. Makram OBEİD

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
54	107	311
73	52	18
76	66	507, 532:543

I- Gerekçeli 737 S. Sayılı Basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 66 ıncı Birleşim tutanağına bağlıdır.

II- Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tali Bayındırlık, Esas Dışışleri Komisyonları görüşmüştür.

III- Esas No. : 1/836